

IN MEMORIAM

ERIK FLODERUS

6/6 1902—16/1 1955

Erik Floderus föddes i Göteborg den 6 juni 1902, men hans fader, lektor Matts Floderus, flyttade 1906 till Västerås där Erik Floderus tillbragte hela sin uppväxttid, och livet igenom kom han att känna sig som västeråsare. Han tog studentexamen vid stadens läroverk 1921 och inskrevs därefter vid Uppsala universitet. Följande år förlade han sina studier i konsthistoria till Berlins universitet. Efter hemkomsten övergick han till Stockholms Högskola, där han 1926 avlade fil. kand. examen. Filosofie licentiat blev han i Uppsala 1939. Då hade han sedan 1928 varit anställd som amanuens vid Riksantikvarieämbetets forminnesavdelning och 1945 utnämndes han till antikvarie vid Riksantikvarieämbetet. Allt för tidigt bröts hans hälsa ned. Den var vacklande från 1950 och han beviljades förtidspension 1953. Han avled den 16 januari 1955.

Erik Floderus ägnade sina studier åt konsthistoria och arkeologi. Redan från början kom han in på gränsområdet mellan dessa ämnen, vikingatidens slutskede och den äldsta medeltiden. Största delen av sitt arbete nedlade han på problem rörande det äldsta Sigtuna. År 1925 ledde han tillsammans med undertecknad i nära 8 månader omfattande undersökningar av Sigtunas

kulturjord i samband med att staden skaffade sig vattenledning. Genom dessa grävningar fick man en ganska god uppfattning om det äldsta Sigtunas utbredning och topografi. Erik Floderus ordnade vid denna tid också Sigtuna Fornhems samlingar, och i den stiftelse, som Olof Palme skapat, var han sekreterare under åren 1935—1939. Flertalet av Erik Floderus skrifter behandla Sigtunafrågor, de medeltida ruinerna, vägnätet på 1000-talet och fynd från hantverkarens och handelsmäns verksamhet i staden. År 1941 lämnade han i boken »Sigtuna. Sveriges äldsta medeltidsstad» en sammanfattande framställning av Sigtunaforskningens dåvarande ståndpunkt. Det är ett gott, populärt arbete, och som allt Floderus skrivit präglat av en mycket säker språklig behandling.

Genom sin verksamhet hos Riksantikvarieämbetet kom Erik Floderus att utföra ett mycket stort antal utgrävningar på skilda håll i landet, och han kopplades även in på inventeringen av landets fasta fornlämningar, vilken ännu icke är avslutad. Som resultat av dessa arbeten har han publicerat ett stort antal tidskriftsuppsatser om fynd och fältarbeten av vitt skilda slag samt en större sammanfattning över »Norrtäljetraktens förhistoria», vilken ingår i en av Riksantikvarieämbetet utarbetad översikt, »Norrtäljetrakten under forntiden» (1946).

Erik Floderus fick genom sina studier som ung student i Berlin tidigt kontakt med tysk forskning, och 1930 deltog han i utgrävningarna i Hedeby i Schleswig. Hans goda språkkunskaper voro honom till stor nytta, och 1930 brukade han i Hedeby demonstrera utgrävningar för skolklasser. En tysk lärare frågade honom efter en demonstration, från vilken trakt av Tyskland han kom. Dessa förbindelser kom han tyvärr ej att uppehålla under senare år.

Han var även verksam som populärvetenskaplig författare, och han har bland annat skrivit ett stort antal små, fina kulturhistoriska skisser från Västerås i arosbrödernas tidsskrift *Arosiensis*. Genealogi hörde till hans speciella intressen, och han har publicerat åtskilliga utdrag ur gamla familjedagböcker. Ej blott i det stilistiska framträdde hans konstnärliga begåvning, utan han var även en god tecknare; ej minst hans karikatyrer, bland annat från 1920-talet i studenttidningen *Gaudeamus*, visa en säker människouppfattning och en vänlig humor. Hans humoristiska sinne, som var parat med ett icke obetydligt intresse för materiell välfärd, tog sig också uttryck i att han skrev »En bok om kräftor» (1941), en verkligt rolig bok.

Floderus var en säregen människa, ibland tillknäppt och med en något avvisande attityd gent emot omvärlden, ibland, särskilt i kamratreksar, öppen, glad och humoristisk, och då kunde ännu på senare år mycket av den gamla studenten komma fram.

Holger Arbman

Erik Floderus. In Memoriam. Holger Arbman reviews the life and work of Erik Floderus, Deputy Keeper of the Department of Prehistoric Monuments of the Central Office of National Antiquities. Floderus carried out many archaeological excavations on behalf of the Central Office and also wrote extensively on antiquarian research.